

ook niet bijdroeg in de onderhoudskosten van den zeedijk tusschen Cralingen en Schiedam ¹⁾).

Het ambacht van Rubroek – of, zooals het ook wordt aangeduid, het ambacht van Voorschoten – strekte evenals het ten westen daaraan grenzende ambacht van Bokel zuidwaarts, d.i. naar de rivierzijde, niet verder dan den vloeddijk; blijkens een uitspraak van 1296 ²⁾) behoorde hetgeen daarbuiten lag, de „uterdiic”, aan den Graaf en was dit daarom 's-Graven Nieuwland geheeten. Deze uiterdijk was trouwens hier niet, zooals veelal voorkwam, buitengrond vast aan het dijklichaam, want nagenoeg onmiddellijk langs den dijk liep de smalle doch diepe kreek der Merwe die de opkomende plaats als haven ging dienen (Steiger-Groenedaal). De uterdiic was de uitgestrekte plaat, de wairt, ten zuiden van die kreek en voorzoover deze plaat strekte langs het ambacht der Bokels, het zoogenaamde West-Nieuwland, moet daarop toen reeds in wording geweest zijn het bescheiden begin der havenstad. Dit deel is blijkbaar al spoedig door den Graaf aan de Bokels in leen gegeven, althans met zekerheid weten wij dat Dirck, de zoon van Gysbrecht Bokel, dit in leen hield ³⁾).

x Floris
II

Naast dit westelijk Nieuwland zijn de twee evengenoemde ambachten Bokel en Rubroek, in het bijzonder de deelen daarvan die het ambacht van Rotterdam vormden, voor onze topografische kennis wel van het meeste belang, want zij drieën omvatten het gebied, waarop zich ontwikkeld heeft de *oude* stad, die toen – aardig bewijs van het betrekkelijke aller dingen – in het noorden de Nieupoirte ⁴⁾, de

1) De drie hoofdregels van het polderrecht waren van oudsher: dien 't water deert, die 't water keert; die medeweteren wil moet medegelden; die bekostigt die beheert.

2) Bescheid 1296 Bijlage no. XV kroniek.

3) In den brief van 27 Juli 1327 (Bijlagen Kroniek nr. XXXIX), waarbij Graaf Willem III aan Dirk Bokel, die geen zoons had, toestaat dat „al dat leengoed dat hi van ons houdende is” bij Bokels overlijden zal overgaan op zijn oudste dochter, wordt uitdrukkelijk van deze gunst uitgezonderd het ambacht van Rotterdam „ende al 't goed dat hi van ons houd ende binnen den ambacht van Rotterdamme voirsch. gheleghen es, ende de *Waert voir Rotterdamme*”.

4) Zulk een nieu poirte vond men ook wel bij andere plaatsen. Zie o.a. Culemborg, Atlas Jacob van Deventer.